

Research Paper

Investigating the mediating role of academic retention in the relationship between school attachment and academic engagement

Haideh Ashouri¹ Mobina Abbasi²

1. Department of Educational Sciences, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.

2. Department of Educational Sciences, Yadegar Imam Khomeini Branch, Shahr-e Ray, Islamic Azad University, Shahr-e Ray, Iran.

Receive: 01 Feb 2025**Revise:** 13 Feb 2025**Accept:** 10 Mar 2025**Published online:** 20 Mar 2025**Abstract**

The present study was conducted with the aim of investigating the mediating role of academic retention in the relationship between school attachment and academic engagement. This study is in the field of applied research in terms of its purpose and is descriptive-correlational in terms of its research method. The statistical population of the study consisted of 411 students studying in first secondary girls' schools in Shahr-e Ray city, of which 177 were selected as the research sample using cluster random sampling. The data collection tools included the school attachment questionnaires of Rezaei Sharif et al. (2014) with reliability (0.78), academic retention of Martin and Marsh (2008) with reliability (0.84), and academic engagement of Zarang (2012) with reliability (0.85). Face and content validity were used to measure the research tools, and the validity of the questionnaires was assessed as good. Cronbach's alpha coefficient was used to determine reliability, which was approved. In order to analyze the data, the structural equation technique was used using Lisrel statistical software and Spss statistical software. The research findings showed that there is a direct and significant relationship between school attachment and academic retention with students' academic engagement, and academic retention plays a mediating role in the relationship between school attachment and students' academic engagement.

Keywords:Academic retention,
School attachment,
Academic engagement.

Please cite this article as (APA): Ashouri, H & Abbasi, M. (2025) Investigating the mediating role of academic retention in the relationship between school attachment and academic engagement. *Journal of human resource management perspective*, 1(3), 216-230.

Sponsored by: Institute of Samamos Publications	10.22034/jphrm.2025.531624.1020	
Corresponding Author: Haideh Ashouri	https://orcid.org/0000-0002-2923-2345	
Email: h.Ashouri@iau.ac.ir	Creative Commons: CC BY 4.0	

Extended Abstract

Introduction

School is the first social institution that influences adolescents' lives and determines the opportunities, quality of life, and behaviors of children and adolescents. School has a unique and profound impact on students' lives and plays an important role in defining an individual's overall sense of community during adolescence (Hirvonen et al, 2020). Studies have considered school, within the framework of concepts such as belonging, membership, satisfaction, commitment, and connection, as a predictor of students' educational, cognitive, behavioral, and social achievements. These studies have emphasized educational outcomes such as attention to education, school misconduct such as cheating and disobedience, academic success and progress, student motivation, and dropout (Salimi et al, 2015). One of the important motivational factors in academic success is academic engagement. Academic engagement is defined as a positive state of power, dedication, and absorption in learning. Students with high academic engagement learn with intrinsic motivation, attend classes regularly, are curious about school activities, are eager to learn, and have more challenges and energy for studying (Robayo-Tamayo & et al, 2020). Research has shown that if learners can be involved in academic issues and assignments as much as possible, their academic success can be expected to increase. Academic engagement is a construct that was first proposed to understand and explain academic decline and failure and was considered as the basis for reform efforts in the field of education (Forouzan Mehr, 2018). Student engagement in academic affairs is an important and vital factor for progress and success. In fact, the desire to progress and improve students' learning increases their interest in academic engagement (Zhen & et al, 2020). Academic engagement provides a clear picture of students' academic progress and failure and is considered as the primary model for academic progress and failure. Given the importance of academic engagement, researchers and educators are eager to gain a deeper understanding of the factors that influence academic engagement. Students' academic engagement is influenced by various intrapersonal and extrinsic factors (Ramezani, 2016). School engagement can be defined as the extent to which students feel satisfied with being at school; school connection is defined as students' perception of the support of a school that has a favorable climate and a supportive culture (Rezaei Sharif & Hajloo, 2016). School attachment has been defined as school participation, commitment to values and beliefs about the school, and the subjective feeling of being accepted, encouraged by others in the classroom, and feeling that one is an important part of the classroom activity (Korpershoek et al, 2020).

Given that not much research has been conducted in our country on the relationship between the above variables and their impact on students' academic engagement, the researcher decided to investigate the relationship between these variables in girls' junior high schools in Shahr-e-Ray city. In this regard, the main question of the present study is whether there is a relationship between school attachment and academic engagement, with the mediating role of academic retention in girls' junior high schools in Shahr-e-Ray city?

Theoretical framework

School Attachment

School attachment refers to the connections that an individual has with school and other aspects of school life. Maddox and Prince (1993) defined school attachment as school involvement, commitment to values, and beliefs about school (sheikholeslami et al, 2018). Anderman and Anderman (1999) also defined school attachment as students' feelings of being respected and comfortable at school. School attachment represents a broad term used to describe students' relationships with school (Neely & Faici, 2016).

Academic Resilience

Academic resilience was developed from academic resilience to distinguish between the small but significant population of academically resilient students who receive the most attention and the majority of students who often experience small but less varied problems and issues on the same continuum (Hoferichter et al, 2021). Academically resilient students remained largely unknown in the research literature until Martin et al. (2010) examined this phenomenon. They separated academic resilience and academic resilience and presented the difference between them on a continuum, in fact, in their recent review they pointed out the differences between academic resilience and academic resilience in terms of differences in type and degree (Khandan, 2016).

Academic engagement

Students' engagement in academic affairs is an important and vital factor for progress and success. In fact, the desire to progress and improve students' learning increases their interest in academic engagement. Academic engagement provides a clear picture of students' academic progress and failure and has been considered as a primary model for academic progress and failure (Zhen & et al. , 2020). Given the importance of academic engagement, researchers and educators are eager to gain a deeper understanding of the factors affecting academic engagement. Students' academic engagement is influenced by various intrapersonal and extrinsic factors (Ramezani, 2016). Some researchers have considered engagement as a process, while others have conceptualized it as an outcome. However, all these diverse definitions share several commonalities: 1- Engagement is an important mediator of learning. 2- Engagement is a multidimensional construct. 3- Students show a decrease in engagement in learning activities when transitioning from elementary to middle school (Nouri, 2019).

The results of a study (Ravavi Motlagh et al, 2022) conducted on 12th grade female students in Shiraz city indicated that family flexibility, academic engagement, and perception of the classroom environment have a significant and positive effect on academic retention, and academic flourishing plays a mediating role in the model. (Bayramnejad et al, 2021) also concluded in a study conducted on female and male second-year high school students in Naqadeh city that the perception of teacher support and the perception of the classroom environment have a significant effect on school satisfaction through academic retention and academic engagement.

Research Methodology

The present research method is a correlational type in which the relationships between research variables are expressed by structural equation modeling. The statistical population of the research consisted of 411 students studying in girls' high schools in Shahr-e Ray in the academic year 1401-1402. 177 people were selected as a statistical sample by cluster random sampling method. LISREL statistical software was used to test the research hypotheses. The data collection tool was standard questionnaires. To determine the validity of the research tool, face and content validity were used and approved. To confirm the reliability of the questionnaire, the questionnaires were distributed among 30 respondents and after collecting and analyzing the questionnaires, their Cronbach's alpha coefficient was calculated.

Research Findings

Descriptive statistics related to the demographic characteristics of the students indicated that the largest sample size was made up of seventh grade students and the smallest sample size was made up of eighth grade students. The academic retention index had a mean of (16. 43) and a standard deviation of (3. 56). Among the components of the school attachment variable, the highest mean was obtained by the school attachment component with a mean of (11. 26) and a standard deviation of (28. 6), and the lowest mean was obtained by the school commitment component with a mean of (11. 6) and a standard deviation of (2. 56). Among the components of the academic engagement variable, the highest mean was obtained by the behavioral engagement component with a mean of (19. 74) and a standard deviation of (46. 5), and the lowest mean was obtained by the cognitive engagement component with a mean of (16. 07) and a standard deviation of (18. 4). The strength of the relationship between school attachment and academic retention was (0. 66), which indicates that the correlation of the variables is favorable. The significance statistic was also (21. 7) which was greater than the critical value of t at the 5% error level, i. e. (1. 96), indicating that the observed correlation was significant. The strength of the relationship between school attachment and academic retention was calculated to be (0. 86), indicating that the correlation was favorable. The t-test statistic was also (59. 8) which was greater than the critical value of t at the 5% error level, i. e. (1. 96), indicating that the observed correlation was significant. The strength of the relationship between school attachment and academic engagement was calculated to be (0. 49), indicating that the correlation was favorable. The t-test statistic was also (5. 93), which was greater than the critical value of t at the 5% error level, i. e. (1. 96), indicating that the observed correlation was significant. The strength of the direct relationship between school attachment and academic engagement was (0. 49). The indirect effect of school attachment on academic engagement in the presence of the mediating variable of academic retention is (0. 56). Given that the effect of the direct path is less than the indirect paths, the presence of the mediating variable of academic retention increases the strength of the relationship and the mediating role of academic retention is confirmed in the present hypothesis.

Conclusion

The overall aim of the present study is to investigate the mediating role of academic retention in the relationship between school attachment and academic engagement. Students come to

class with a happy face, which can play a significant role in improving their academic hope and ultimately their academic performance. Such students joke with their classmates in the classroom, and teachers also participate in improving the students' mental conditions in learning lessons to provide a calm and cheerful atmosphere for their education in the classroom and school. Having a sense of competence and making students aware that they deserve the best academic conditions helps them to make better academic decisions, and when these decisions are successful, it will increase their sense of empowerment. The level of empowerment achieved in students causes them to show increasing efforts to earn academic degrees, and academic hope will have a significant impact on improving their academic performance. Students put in all their efforts in completing their daily assignments even if no one is supervising their work. On the other hand, no matter how much they have done, they will still blame themselves for not doing enough. In such a situation, they do not feel afraid or tired, and their daily morals and behaviors will not anger other friends and family. These students also increase their efforts when they fail and try to turn it into success. In fact, these students are eager to learn, curious, and very hardworking, and this provides them with a strong bond with school. The most common behaviors that show academic motivation include insisting on completing difficult assignments, working hard or trying to learn to the point of mastery, and choosing assignments that require effort. In this regard, the following practical suggestions can be made: Teachers are advised to have a friendly relationship with students so that they can better understand their problems and issues. Creating a strong bond between teacher and student can help resolve curricular and extracurricular problems that affect their academic progress and success. Finally, using strategies such as verbally encouraging students when solving relatively difficult problems, providing conditions for participation and teamwork, and fostering the belief that learning requires continuous and high effort can create conditions for increasing academic engagement and using effective learning strategies for academic engagement.

مقاله پژوهشی

بررسی نقش میانجی پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی

هایده عاشوری^۱ مبینا عباسی^۲

۱- گروه علوم تربیتی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

۲- گروه علوم تربیتی، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر ری، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی انجام شد. این پژوهش از نظر هدف در حیطه تحقیقات کاربردی می‌باشد و از نظر روش تحقیق، توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش را دانش آموزان مشغول به تحصیل در مدارس دخترانه متوسطه اول شهرستان شهر ری به تعداد ۴۱۱ نفر تشکیل داده اند که تعداد ۱۷۷ نفر از آنها به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها، شامل پرسشنامه های پیوند با مدرسه رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) با پایایی (۰.۷۸)، پایداری تحصیلی مارتین و مارش (۲۰۰۸) با پایایی (۰.۸۴) و درگیری تحصیلی زنگ (۱۳۹۱) با پایایی (۰.۸۵) بودند. جهت سنجش ابزار تحقیق از روایی صوری و محتوا استفاده شد و روایی پرسشنامه ها خوب ارزیابی شد. جهت تعیین پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که مورد تایید قرار گرفت. به منظور تحلیل داده ها از تکنیک معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار آماری Lisrel و نیز نرم افزار آماری Spss استفاده شد. یافته های تحقیق نشان داد میان پیوند با مدرسه و پایداری تحصیلی با درگیری تحصیلی دانش آموزان رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد و پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی دانش آموزان نقش میانجی دارد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۱۳
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۲۵
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۲۰
تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۱۲/۳۰

کلید واژه‌ها:

پایداری تحصیلی،
پیوند با مدرسه،
درگیری تحصیلی.

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA)؛ عاشوری، هایده؛ عباسی، مبینا. (۱۴۰۳). بررسی نقش میانجی پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی، فصلنامه چشم انداز مدیریت منابع انسانی، ۱(۳) ۲۱۶-۲۳۰.

	10,22034/jpghrm.2025.531624.1020	تحت حمایت: موسسه انتشارات سماموس
	https://orcid.org/0000-0002-2923-2345	نویسنده مسئول: هایده عاشوری
	Creative Commons: CC BY 4.0	ایمیل: h. Ashouri@iau.ac.ir

مقدمه

مدرسه نخستین نهاد اجتماعی مؤثر بر زندگی نوجوانان و تعیین کننده فرصت ها، کیفیت زندگی و رفتارهای کودکان و نوجوانان است. مدرسه تأثیری بی مانند و ژرف بر زندگی دانش آموزان می گذارد و نقش مهمی در تعریف احساس کلی فرد از اجتماع در نوجوانی دارد (Hirvonen et al, 2020). بررسی های انجام شده مدرسه را در چارچوب مفاهیمی چون تعلق، عضویت، رضایت، تعهد، التزام و ارتباط به عنوان پیش بینی کننده دستاوردهای آموزشی، شناخت روانی، رفتاری و اجتماعی دانش آموزان به شمار می آورند. این بررسی ها بر پیامدهای آموزشی مثل توجه به تحصیل، سوء رفتار در مدرسه مانند تقلب و سرپیچی از قوانین، موفقیت و پیشرفت تحصیلی، انگیزه های دانش آموز و ترک تحصیل تأکید کرده اند (Salimi et al, 2015). یکی از عوامل انگیزشی مهم در موفقیت تحصیلی درگیری تحصیلی است. درگیری تحصیلی به عنوان یک حالت مثبت در قدرت، فداکاری و جذب در یادگیری تعریف می شود. دانش آموزان با درگیری تحصیلی بالا با انگیزه ذاتی یاد می گیرند، به طور منظم در کلاس ها شرکت می کنند، در انجام فعالیت های مدرسه کنجکاو هستند، مایل به یادگیری هستند و چالش ها و انرژی بیشتری برای مطالعه دارند (Robayo-Tamayo & etal, 2020). پژوهش ها نشان داده اند که اگر بتوان یادگیرندگان را هر چه بیشتر در مسائل تحصیلی و تکالیف درگیر کرد، بیشتر می توان به موفقیت علمی آنان امیدوار بود. درگیری تحصیلی سازه ای است که نخستین بار برای درک و تبیین افت و شکست تحصیلی مطرح شد و به عنوان پایه و اساسی برای تلاش های اصلاح گرایانه در حوزه تعلیم و تربیت مد نظر قرار گرفت (Forouzan Mehr, 2018). درگیری دانش آموزان در امور تحصیلی یک عامل مهم و حیاتی برای پیشرفت و موفقیت می باشد. در واقع میل به پیشرفت و بهبود یادگیری دانش آموزان علاقه به درگیری تحصیلی را افزایش می دهد (Zhen & etal, 2020). درگیری تحصیلی تصویر روشنی از پیشرفت و شکست تحصیلی دانش آموزان ارائه می دهد و به عنوان مدل اولیه برای پیشرفت و شکست تحصیلی در نظر گرفته شده است. با توجه به اهمیت درگیری تحصیلی، پژوهشگران و مربیان مشتاق هستند به درک عمیق تری نسبت به عوامل مؤثر بر درگیری تحصیلی برسند. درگیری تحصیلی دانش آموزان تحت تأثیر عوامل درون فردی و برون فردی متفاوتی است (Ramezani, 2016). ارتباط با مدرسه را می توان به عنوان میزان احساس رضایت دانش آموزان از بودن در مدرسه تعریف کرد؛ ارتباط با مدرسه به عنوان ادراک دانش آموزان از حمایت مدرسه که جو مطلوبی دارد و دارای فرهنگی حمایتگر است، تعریف شده است (Rezaei Sharif & Hajloo, 2016). پیوند با مدرسه را شامل شرکت در مدرسه، تعهد به ارزشها و باور نسبت به مدرسه و احساس ذهنی حاصل از پذیرفته شدن، تشویق شدن توسط دیگران در کلاس و احساس اینکه فرد بخش مهمی از فعالیت کلاسی است تعریف کرده اند (Korpershoek et al, 2020). همچنین مفهوم پیوند با مدرسه، ارتباط تجارب دانش آموزان با مدرسه، احساس امنیت در آن، دریافت احترام از سوی معلمان، دلبستگی به مدرسه، میزان مشارکت و درگیر شدن در مدرسه و تعهد به ارزشها و باورهای مدرسه را شامل می شود (Ghasemi, 2016). پایستگی تحصیلی سازه ای است که به تاب آوری تحصیلی در بافت روانشناسی مثبت گرا، اشاره دارد. پایستگی تحصیلی توانایی دانش آموزان در غلبه بر مشکلات، موانع و چالش هایی است که در زندگی روزمره تحصیلی بیشتر دانش آموزان، به طور معمول رخ می دهد (مانند نمرات پایین، فشار امتحان، تکالیف مشکل، بازخوردهای منفی در ارتباط با معلم و شاگرد، رقابت و از دست دادن انگیزه) (Esmaili Ghazi Voloi & Asadi Shishegaran, 2016). بنابراین می توان گفت پایستگی تحصیلی عامل مهمی است که اساس و زیر بنای ارتباط مثبت دانش آموز با مدرسه بوده و زندگی تحصیلی او را شکل می دهد. توانایی دانش آموز بر ایستادگی در مواجهه با مشکلات کوچک و بزرگ تحصیلی و بازگشت به روال عادی تحصیل جزء مهمی از پیشرفت تحصیلی اوست (Middleton et al, 2020). در واقع دانش آموز از طریق رشد شناختی و جهت

گیریهای عاطفی و رفتاری مثبت نسبت به مدرسه، همچنین ادراک مثبت از خود و رشد فرایندهای شناختی از نظر تحصیلی پایسته می‌شوند (Hosseini et al, 2020). متغیرهای زیادی بر پایستگی تحصیلی دانش آموزان تاثیرگذار هستند که از آن جمله می‌توان به حمایت تحصیلی اشاره نمود.

با توجه به اینکه در کشورمان تحقیقات زیادی در مورد ارتباط متغیرهای فوق و میزان اثرگذاری آنها بر درگیری تحصیلی دانش آموزان صورت نگرفته است، محقق بر آن شد که در تحقیق حاضر به ارتباط این متغیرها در مدارس دخترانه دوره متوسطه اول شهرستان شهر ری بپردازد. در این راستا سوال اصلی تحقیق حاضر این است که آیا میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی با نقش میانجی پایستگی تحصیلی در دانش آموزان مدارس دخترانه دوره متوسطه اول شهرستان شهر ری رابطه وجود دارد؟

مبانی نظری پژوهش

پیوند با مدرسه

پیوند با مدرسه اشاره به ارتباطاتی دارد که فرد با مدرسه و دیگر جنبه‌های زندگی تحصیلی دار. د مادوکس و پرینز^۱ (۱۹۹۳) پیوند با مدرسه را شامل مشارکت در مدرسه، تعهد به ارزش‌ها و باور نسبت به مدرسه تعریف کرده‌اند (sheikholeslami et al, 2018). همچنین آندرمین و آندرمین^۲ (1999) پیوند با مدرسه را احساس دانش‌آموزان از مورد احترام واقع شدن و احساس راحتی در مدرسه می‌دانند. پیوند با مدرسه نشان دهنده یک اصطلاح گسترده است که برای توصیف روابط دانش‌آموزان با مدرسه استفاده شده است (Neely&Faici, 2016). اولین درک جامع در مورد پیوند با مدرسه بر اساس نظریه پیوند اجتماعی یا کنترل اجتماعی هیرشی^۳ (۱۹۶۹) مفهوم‌سازی شده است. در این نظریه پیوند با مدرسه نتیجه چهار عامل دل‌بستگی، تعهد، مشارکت و باور به مدرسه ذکر شده است (Jafari Harandi et al, 2019). اساس نظری دیگر در توضیح پیوند با مدرسه نظریه اجتماعی است که پیوند با مدرسه را نتیجه ارزیابی افراد از شایستگی‌ها یا اثربخشی‌شان در انجام دادن رفتارهای موفقیت‌آمیز در مدرسه می‌داند و بر پایه همین نظریه بر خودکارآمدی تأکید شده است (Belali, 2017).

پایستگی تحصیلی

پایستگی تحصیلی از تاب‌آوری تحصیلی شکل گرفت تا بین جمعیت کوچک اما مهم دانش‌آموزان تاب آور از نظر تحصیلی که بیشترین سهم توجه را به خود اختصاص داده و اکثریت دانش‌آموزانی که اغلب مشکلات و مسائل کوچک اما با تفاوت کمتری در میزان و نوع را در همان پیوستار تجربه می‌کنند، تفکیک ایجاد کند (Hoferichter et al, 2021). دانش‌آموزانی که از نظر تحصیلی پایسته هستند در آثار پژوهشی ناشناخته مانده بودند، تا اینکه مارتین^۴ و همکارانش این پدیده را مورد بررسی قرار دادند. آنها پایستگی تحصیلی و تاب‌آوری تحصیلی را از هم جدا کرده و تفاوت آن دو را در پیوستاری بیان کردند، در واقع در بررسی اخیر خود به تفاوت‌های بین تاب‌آوری تحصیلی و پایستگی تحصیلی از نظر تفاوت در نوع و میزان اشاره کرده‌اند (Khandan, 2016). مارتین و مارش^۵ (۲۰۰۶) پنج عامل را به عنوان عوامل پیش‌بینی‌کننده پایستگی تحصیلی معرفی کردند که عبارتند از: خودکارآمدی، کنترل، برنامه‌ریزی، اضطراب پایین و پشتکار که محققان از آنها به عنوان مدل *5CS* پایستگی تحصیلی یاد می‌کنند که شامل: ۱.

1- Madux&Prinz

2- Anderman&Anderman

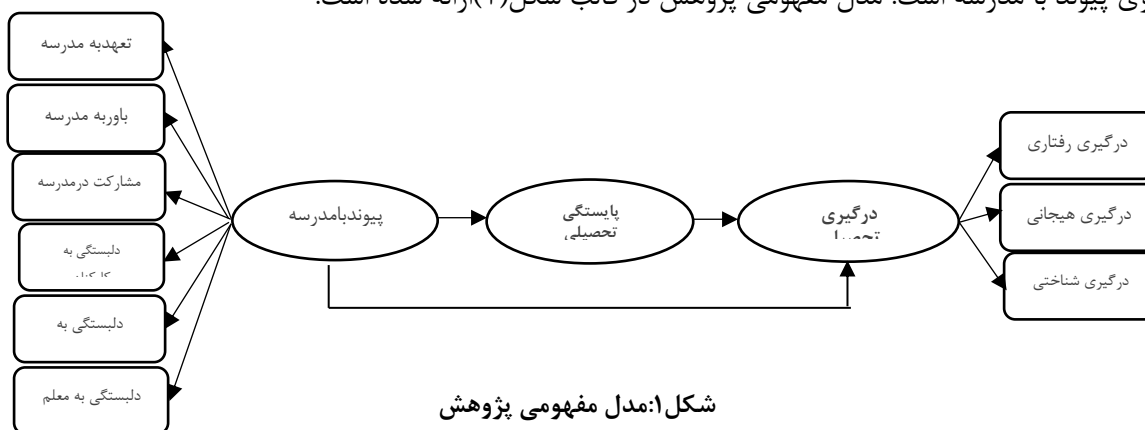
3- Hirschi

4- Martin

5- Martin & Marsh

دارد. (Ursin et al, 2020)، نیز در پژوهش خود به نتایج مشابهی دست یافتند. آنها ضمن انجام پژوهشی بر روی دانش آموزان مقطع ابتدایی در مدارس فنلاند به این نتیجه دست یافتند که میان پایستگی تحصیلی و درگیری تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و اضطراب تحصیلی دانش آموزان در رابطه میان متغیرهای فوق نقش میانجی داشته است. (Nouri, 2019) پژوهشی با عنوان «رابطه جهت گیری هدفی، درگیری تحصیلی و انگیزش یادگیری با پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان» میان دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان انجام داد. نتایج نشان داد که بین جهت گیری هدفی، درگیری تحصیلی و انگیزش یادگیری با پایستگی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. (sheikholeslami et al, 2018) نیز در پژوهشی بیان نمودند که بین حمایت تحصیلی (و مؤلفه های آن) و خودپنداره تحصیلی (و مؤلفه های آن) با پیوند با مدرسه دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. (Collie et al, 2017)، پژوهشی در دانشگاه های استرالیا انجام دادند و اذعان نمودند که میان حمایت تحصیلی، پیوند با مدرسه تحصیلی و پایستگی تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد و انگیزش انطباقی این رابطه را تعدیل می نماید. (Rabiei, 2016) در پژوهشی به شاخصه های موثر در پایستگی تحصیلی اشاره نمود. نتایج پژوهش وی نشان داد که از میان عوامل پایدار صفات شخصیتی روان رنجوری به صورت منفی و برون گرایی به صورت مثبت و از میان عوامل ناپایدار روانشناختی مهارت تحصیلی و اشتیاق تحصیلی، پایستگی تحصیلی را پیش بینی می کنند. هدف کلی از انجام پژوهش حاضر بررسی رابطه حمایت تحصیلی ادراک شده با پایستگی تحصیلی با توجه به نقش حلقوی پیوند با مدرسه است. مدل مفهومی پژوهش در قالب شکل (۱) ارائه شده است.

فرضیه های پژوهش عبارت است از:

۱. میان پیوند با مدرسه با پایستگی تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد.
۲. میان پایستگی تحصیلی با درگیری تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد.
۳. میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد.
۴. پایستگی تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی دانش آموزان نقش میانجی دارد.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع همبستگی است که در آن روابط بین متغیرهای پژوهش به روش مدل سازی معادلات ساختاری بیان شده است. جامعه آماری پژوهش را دانش آموزان مشغول به تحصیل در مدارس دخترانه دوره متوسطه اول شهرستان شهر ری در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به تعداد ۴۱۱ نفر تشکیل دادند. تعداد

۱۷۷ نفر به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. شرکت کنندگان به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای، از بین مدارس دخترانه متوسطه دوره اول انتخاب شدند. در تجزیه و تحلیل داده های گرد آوری شده از روش های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شد. جهت آزمون فرضیه های تحقیق، ابتدا از آزمون کولموگروف اسمیرنوف جهت بررسی نرمال بودن توزیع داده ها و سپس از تکنیک معادلات ساختاری توسط نرم افزار آماری لیزرل استفاده شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه های استاندارد بودند که در ادامه به آن ها اشاره شده است. جهت تعیین روایی ابزار پژوهش از روایی صوری و محتوایی استفاده شد که مورد تایید قرار گرفت. برای تأیید پایایی پرسشنامه، پرسشنامه ها میان ۳۰ نفر از افراد پاسخگو توزیع گردید و پس از جمع آوری و تحلیل پرسشنامه ها، ضریب آلفای کرونباخ آنها محاسبه گردید که نتایج آن در جدول (۳) ارائه شده است.

الف. پیوند با مدرسه: این پرسشنامه توسط رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) طراحی و اعتباریابی شده است. پرسشنامه پیوند با مدرسه در ابتدا ۷۰ گویه داشت و روی نمونه ۱۰۰۰ نفری اجرا گردید تا تصحیحات لازم به عمل آید و در نهایت بعد از تحلیل عاملی ۴۰ سوال نهایی به دست آمد. پرسشنامه ۴۰ آیتمی پیوند با مدرسه در ۶ مولفه به بررسی و ارزیابی میزان پیوند دانش آموز با مدرسه، معلم، مدیر، معاون، مشاور و سایر دانش آموزان می پردازد. در پژوهش رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) به منظور کسب اطمینان از روایی پرسشنامه، روایی محتوا، پیش بین و سازه مورد بررسی قرار گرفته است. روایی محتوا به واسطه نظرخواهی از ۵ نفر متخصص روان شناسی مورد بررسی قرار گرفت و ابزاری روا تشخیص داده شد. برای محاسبه روایی پیش بین همبستگی بین میانگین تحصیلی با پیوند به مدرسه ۳۱٪ به دست آمد. برای اطمینان از پایایی نیز همسانی درونی کل پرسشنامه و مولفه های آن از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۹۳٪ به دست آمد.

ب) پایستگی تحصیلی: این پرسشنامه توسط مارتین و مارش (۲۰۰۸) طراحی شده و دارای ۶ گویه بوده و بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای (کاملاً مخالف (۱)، مخالف (۲)، تا حدودی موافق (۳)، موافق (۴) و کاملاً موافق (۵)) تنظیم شده است. حداکثر نمره ۳۰ و حداقل نمره ۶ می باشد. هر چقدر نمره بیشتر باشد میزان پایستگی تحصیلی بیشتر است. پایایی پرسشنامه در تحقیقات مارتین و مارش از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۸۹٪ برآورد شده است. در ایران توسط کریمی (۱۳۹۱) این پرسشنامه ترجمه شده و پس از تعیین صحت ترجمه آن توسط ۵ نفر از کارشناسان بر روی یک گروه نمونه اجرا شد، اعتبار بدست آمده در ایران با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰.۸۷ بوده است و روایی ملاکی با استفاده از همبستگی با پرسشنامه اشتیاق تحصیلی پینتریچ ۰.۵۶۸ گزارش شده است (سلیمی، ۱۳۹۴).

ج) درگیری تحصیلی: این متغیر توسط پرسشنامه زرنگ (۱۳۹۱) تحلیل می شود. این متغیر دارای ۱۵ گویه و توسط سه مولفه درگیری رفتاری (۵-۱)، درگیری هیجانی (۱۰-۶)، درگیری شناختی (۱۵-۱۱) تحلیل می شود. این پرسشنامه توسط زرنگ (۱۳۹۱) اعتبار یابی شد و ضریب آلفای کرونباخ آن ۰.۷۹ بدست آمد.

یافته های پژوهش

ویژگی های جمعیت شناختی دانش آموزان در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول ۱: ویژگی های جمعیت شناختی شرکت کنندگان پژوهش

دوره تحصیلی	پایه تحصیلی	تعداد
	هفتم	۶۴
متوسطه اول	هشتم	۵۱
	نهم	۶۲

آمار توصیفی مربوط به ویژگی های جمعیت شناختی دانش آموزان حاکی از آن بود که بیشترین حجم نمونه را دانش آموزان پایه هفتم و کمترین حجم نمونه را دانش آموزان پایه هشتم تشکیل دادند.

مشخصه های آمار توصیفی و آزمون آزمون کولموگروف-اسمیرنوف متغیرهای پژوهش در جدول (۲) نشان داده شده است.

جدول ۲: آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	نماد	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشدگی
دلبستگی به معلم	CH	۲۵/۳۴	۶/۳۶	۴۰/۴۸	-۰/۲۸۵	-۰/۵۷۱
دلبستگی به مدرسه	ID	۲۶/۱۱	۶/۲۸	۳۹/۴۷	-۰/۰۲۰	-۰/۵۰۵
دلبستگی به کارکنان	ED	۱۶/۹۹	۳/۲۵	۱۰/۵۴	-۰/۴۶۴	۰/۲۹۲
مشارکت در مدرسه	CL	۱۶/۶۰	۳/۷۳	۱۳/۱۲	-۰/۲۳۱	-۰/۲۳۲
باور به مدرسه	IA	۱۴/۱۷	۳/۹۵	۱۵/۶۳	۰/۴۷۰	-۰/۰۹۷
تعهد به مدرسه	OA	۶/۱۱	۲/۵۶	۶/۵۸	۰/۵۹۲	-۰/۵۹۷
پیوند به مدرسه	CO	۱۰۶/۱۴	۲۱/۲۸	۴۵۲/۸۶	۰/۰۵۰	-۰/۳۹۱
پایستگی تحصیلی	AS	۱۶/۴۳	۳/۵۶	۱۲/۶۸۱	-۰/۵۸۸	۰/۶۰۲
درگیری رفتاری	ER	۱۹/۷۴	۵/۴۶	۲۹/۸۲	-۰/۲۹۰	-۰/۷۱۳
درگیری هیجانی	EZ	۱۶/۶۸	۳/۸۱	۱۴/۵۵۶	-۰/۰۶۶	-۰/۱۵۸
درگیری شناختی	EO	۱۶/۰۷	۴/۱۸	۱۷/۶۴	۰/۱۱۶	-۰/۶۳۴
درگیری تحصیلی	ED	۱۶/۷۵	۳/۵۳	۱۲/۵۰	-۰/۳۲۱	۰/۰۱۲

با توجه به جدول (۲) شاخص پایستگی تحصیلی میانگینی برابر با (۱۶/۴۳) و انحراف معیار (۳/۵۶) کسب کرده است. از بین مولفه های متغیر پیوند با مدرسه بیشترین میانگین را مولفه دلبستگی به مدرسه با میانگین (۲۶/۱۱) و انحراف معیار (۶/۲۸) و کمترین میانگین را مولفه تعهد به مدرسه با میانگین (۶/۱۱) و انحراف معیار (۲/۵۶) کسب کرده است. از بین مولفه های متغیر درگیری تحصیلی بیشترین میانگین را مولفه درگیری رفتاری با میانگین (۱۹/۷۴) و انحراف معیار (۵/۴۶) و کمترین میانگین را مولفه درگیری شناختی با میانگین (۱۶/۰۷) و انحراف معیار (۴/۱۸) کسب کرده است.

جدول ۳: ضریب آلفای کرونباخ و آزمون کولموگروف-اسمیرنف

وضعیت	سطح معناداری	KM	آلفای کرونباخ	متغیر
نرمال	۰/۲۰۰	۰/۰۴۷	۰/۷۸	پیوند با مدرسه
نرمال	۰/۲۰۰	۰/۰۶۹	۰/۸۴	پایستگی تحصیلی
نرمال	۰/۰۶۱	۰/۰۸۳	۰/۸۵	درگیری تحصیلی

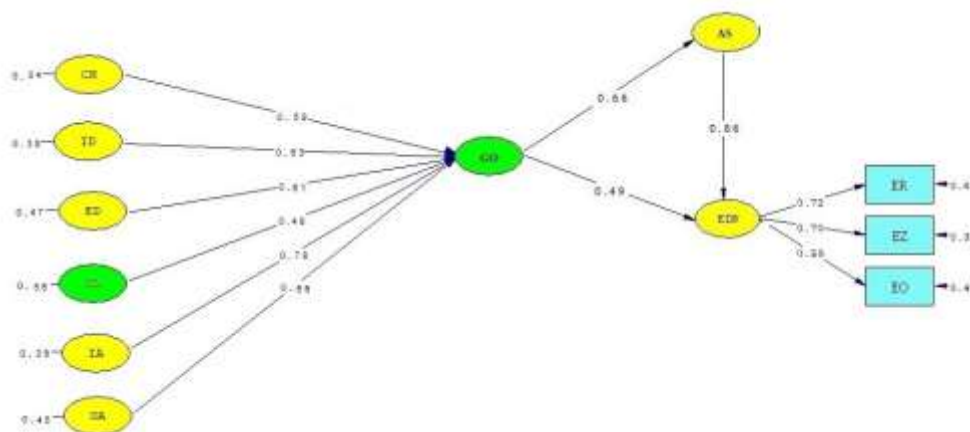
مطابق اطلاعات جدول (۳) سطح معناداری آزمون کولموگروف - اسمیرنف برای همه متغیرها مورد مطالعه بیشتر از ۰/۰۵ می باشد. لذا نتیجه آزمون برای هیچ یک از متغیرها معنی دار نیست و در نتیجه توزیع همه متغیرها نرمال می باشد، بنابراین می توان از آزمون های پارامتریک برای آزمودن فرضیه های پژوهش استفاده کرد. جدول (۳) مربوط به پایایی سوالهای پرسشنامه های پژوهش می باشد که نشان می دهد پایایی قابل قبول و منطقی می باشد. بنابر نتایج فوق می توان گفت که پرسشنامه از اعتبار درونی کافی برخوردار بوده، بدین معنی که پاسخ های داده شده ناشی از شانس و تصادف نبوده، بلکه به خاطر اثر متغیرهایی بوده که مورد آزمون قرار گرفته است.

نتایج آزمون همبستگی متقابل بین متغیرها در جدول (۴) ارائه شده است.

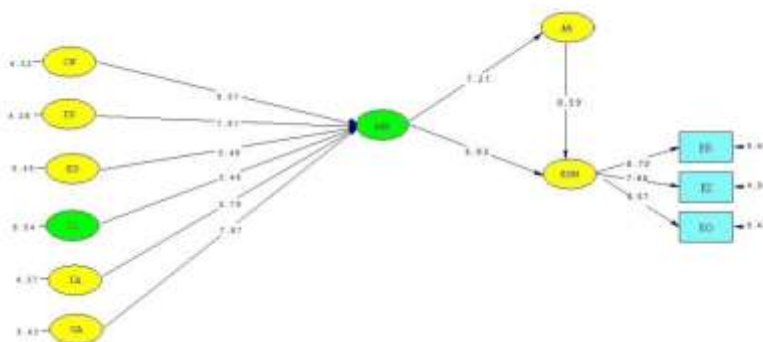
جدول ۴: همبستگی متقابل بین متغیرها

متغیر	پایستگی تحصیلی
دلبستگی به معلم	۰/۴۱۱
دلبستگی به مدرسه	۰/۴۲۸
دلبستگی به کارکنان	۰/۳۲۹
مشارکت در مدرسه	۰/۳۱۹
باور به مدرسه	۰/۳۴۵
تعهد به مدرسه	۰/۴۳۸
پیوند به مدرسه	۰/۳۴۹
درگیری رفتاری	۰/۳۷۷
درگیری هیجانی	۰/۴۱۴
درگیری شناختی	۰/۷۲۱
درگیری تحصیلی	۰/۶۹۰

مدل معادلات ساختاری نهایی برای بررسی رابطه پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی پایستگی تحصیلی در قالب شکل های (۲) و (۳) ارائه شده است. این مدل با اقتباس از برون داد نرم افزار لیزرل ترسیم شده است.

شکل ۲: ضرایب مسیر مدل اصلی پژوهش

شکل ۳: مقادیر آماره تی مدل اصلی پژوهش

جدول ۵: شاخص های نیکوئی برازش مدل ساختاری فرضیات تحقیق

IFI	NNFI	NFI	AGFI	GFI	RMSEA	شاخص برازندگی
۰-۱	>۹.۰	>۹.۰	>۹.۰	>۹.۰	<۱.۰	مقادیر قابل قبول
۹۷.۰	۹۳.۰	۹۲.۰	۹۱.۰	۹۸.۰	۰.۳۷.۰	مقادیر محاسبه شده

جدول ۶: شاخص‌های نیکویی برازش مدل تحلیل مسیر

شاخص‌های نیکویی برازش	نسبت مجذور خی به درجه آزادی ^۱	ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب ^۲	شاخص نکویی برازش تطبیقی ^۳	شاخص نکویی برازش	شاخص نکویی تطبیقی ^۵
۲/۶۱	۰/۰۳۷	۰/۹۱	۰/۹۸	۰/۹۳	

جدول (۶) نشان می‌دهد شاخص‌های نیکویی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کرده است. به منظور بررسی سهم میانجی پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی از دستور بوت‌استرپ استفاده شد.

جدول ۷: برآوردهای استاندارد ضرایب اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای برون زا

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل	خطای معیار برآورد	مقدار احتمال (اثر مستقیم)
پیوند با مدرسه با پایداری تحصیلی	۶۶ .۰	-	۶۶ .۰	۱۷ .۰	۰/۰۰۱
پایداری تحصیلی با درگیری تحصیلی	۸۶ .۰	-	۸۶ .۰	۲۳ .۰	۰/۰۰۱
پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی	۴۹ .۰	-	۴۹ .۰	۲۱ .۰	۰/۰۰۱
پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی با نقش میانجی پایداری تحصیلی	-	۵۶ .۰	۵۶ .۰	۱۶ .۰	۰/۰۰۱

نتیجه‌گیری

هدف کلی از انجام پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی پایداری تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی است. فرضیه اول به بررسی رابطه میان پیوند با مدرسه با پایداری تحصیلی پرداخت. نتایج نشان داد که قدرت رابطه میان پیوند با مدرسه با پایداری تحصیلی برابر (۰/۶۶) است که حاکی از مطلوب بودن همبستگی متغیرها می‌باشد. آماره معناداری نیز (۷/۲۱) بدست آمد که بزرگتر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۵٪ یعنی (۱/۹۶) بوده و نشان داد همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین می‌توان گفت میان پیوند با مدرسه با پایداری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج این فرضیه با یافته‌های پژوهش (Collie et al, 2017) همسو بوده و پشتیبانی می‌شود. آنها بیان نمودند که میان حمایت تحصیلی، پیوند با مدرسه تحصیلی و پایداری تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج حاصل بدین صورت تبیین می‌شود که دانش‌آموزان در کنار سایر دوستان خود و همکلاسی‌های خود در مدرسه سعی می‌نمایند تا بهترین نتیجه را در مدرسه گرفته و نمرات خوبی در درسهایشان کسب نمایند. بر این اساس دانش‌آموزان با چهره‌ای شاد در کلاس درس حاضر می‌شوند و این امر می‌تواند در بهبود شرایط امید تحصیلی و نهایتاً عملکرد تحصیلی آنها نقش بسزایی داشته باشد. چنین دانش‌آموزانی در کلاس درس با سایر همکلاسی‌های خود شوخی نموده و معلمان نیز برای بهبود شرایط روحی دانش‌آموزان در

^۱. χ^2/df

^۲. root mean square error of approximation (RMSEA)

^۳. adjusted goodness of fit index (AGFI)

^۴. goodness of fit index (GFI)

^۵. comparative fit index (CFI)

فراگیری دروس در این امر مشارکت می‌نمایند تا جوی آرام و با نشاط برای تحصیل آنها در کلاس درس و مدرسه فراهم آورند. داشتن روحیه شایستگی و توجه نمودن دانش آموزان به اینکه آنها شایستگی داشتن بهترین شرایط تحصیلی را دارند به آنها کمک می‌کند تا بهتر بتوانند تصمیم‌های تحصیلی خود را بگیرند و زمانی که این تصمیمات به نتیجه درستی برسند موجب افزایش احساس توانمندی در آنها خواهد شد. میزان توانمندی کسب شده در دانش آموزان باعث می‌گردد که آنها تلاش روزافزونی را برای کسب مدارج علمی از خود نشان دهند و در این بین امید تحصیلی تاثیر شگرفی بر بهبود عملکرد تحصیلی آنها خواهد گذاشت. فرضیه دوم به بررسی رابطه میان پایستگی تحصیلی با درگیری تحصیلی پرداخت. نتایج نشان داد که قدرت رابطه میان پیوند با مدرسه با پایستگی تحصیلی برابر (۰/۸۶) محاسبه شد که نشان می‌دهد همبستگی مطلوب است. آماره t آزمون نیز (۸/۵۹) بدست آمد که بزرگتر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۵ یعنی (۱/۹۶) بوده و نشان می‌دهد همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین می‌توان گفت میان پایستگی تحصیلی با درگیری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج این فرضیه با یافته‌های پژوهش (ravavi Motlagh et al, 2022) همسو بوده و پشتیبانی می‌شود. وی اذعان نمود که انعطاف پذیری خانواده، درگیری تحصیلی و ادراک از محیط کلاس بر پایستگی تحصیلی اثر معنادار و مثبت دارند. نتایج حاصل بدین صورت تبیین می‌شود که دانش آموزان در انجام تکالیف روزانه خود تمام تلاش خود را به کار می‌گیرند حتی اگر کسی ناظر بر کار آنها نباشد. از طرفی هرچقدر که کارها را پیش برده باشند بازهم خود را باخاطر کم کاری سرزنش خواهند نمود. چنین شرایطی آنها احساس ترس و یا خستگی به خود راه نمی‌دهند و اخلاق و رفتارهای روزمره شان باعث عصبانیت سایر دوستان و خانواده نخواهد شد. این دانش آموزان هنگام شکست نیز بر تلاش‌های خود می‌افزایند و می‌کوشند تا آن را تبدیل به موفقیت نمایند. در واقع این دانش آموزان به یادگیری اشتیاق دارند، کنجکاو و بسیار سختکوش هستند و این امر موجبات پیوندی قوی با مدرسه را برای آنها فراهم می‌آورد. غالب رفتارهایی که انگیزش تحصیلی را نشان می‌دهند عبارتند از پافشاری بر انجام تکالیف دشوار، سختکوشی یا کوشش در جهت یادگیری در حد تسلط و انتخاب تکالیفی که به تلاش نیاز دارند. در این راستا متعهد ماندن به مدرسه و عدم غیبت دانش آموزان در مدرسه نیز از مصادیق پایستگی تحصیلی به حساب می‌آید. فرضیه سوم به بررسی رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی پرداخت. نتایج نشان داد که قدرت رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی برابر (۰/۴۹) محاسبه شد که نشان می‌دهد همبستگی مطلوب است. آماره t آزمون نیز (۵/۹۳) بدست آمد که بزرگتر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۵ یعنی (۱/۹۶) بوده و نشان می‌دهد همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین می‌توان گفت میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج این فرضیه با یافته‌های پژوهش (Datu & Yang, 2021) همسو بوده و پشتیبانی می‌شود. آنها اذعان نمودند که ن پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی و پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج حاصل بدین صورت تبیین می‌شود که دانش آموزان پس از دریافت نمرات تحصیلی پایین شان تلاشی دوچندان در جبران نمرات کسب شده انجام خواهند داد. وجود استرس باعث کاهش سطوح عملکرد تحصیلی می‌شود و دانش آموزان با در نظر داشتن این امر توانمندی خود را در سایه تمرین بیشتر بیش از پیش نمایان خواهد ساخت. وجود نشاط در زندگی تحصیلی دانش آموزان باعث می‌گردد آنها امید بیشتری به مقوله‌های تحصیلی از خود نشان بدهند و تلاش بی وقفه‌ای را در

جهت کسب نمرات عالی در کلاس درس داشته باشند. داشتن روحیه رقابت جویی میان دانش آموزان باعث می شود که آنها دارای سرزندگی تحصیلی بیشتری داشته باشند و بر این اساس به دنبال اهداف عالی خود که همانا موفقیت در تحصیل و ارتقاء به سطوح بالاتر تحصیلی است باشند. فرضیه چهارم به بررسی نقش میانجی پایستگی تحصیلی در رابطه میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی پرداخت. نتایج نشان داد که قدرت رابطه مستقیم میان پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی (۰/۴۹) می باشد. اثر غیر مستقیم پیوند با مدرسه با درگیری تحصیلی در صورت وجود متغیر میانجی پایستگی تحصیلی (۰/۵۶) است. با توجه به کمتر بودن اثر مسیر مستقیم از مسیر های غیرمستقیم بنابراین وجود متغیر میانجی پایستگی تحصیلی قدرت رابطه را افزایش می دهد و نقش میانجی پایستگی تحصیلی در فرضیه حاضر مورد تایید واقع می شود. نتایج این فرضیه با یافته های پژوهش (Ursin et al, 2020) همسو بوده و پشتیبانی می شود. آنها در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که میان پایستگی تحصیلی و درگیری تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و اضطراب تحصیلی دانش آموزان در رابطه میان متغیرهای فوق نقش میانجی داشته است. نتایج حاصل بدین صورت تبیین می شود که نگرش مثبت اشتیاق به ادامه ارتباط و یادگیری را تشدید می کند. خلاقیت در دانش آموزان را بالا می برد و ویژگیهای شخصیتی دانش آموزان را شکوفا می نماید. دانش آموزان به مقوله های انتظارات معلمان از دانش آموزان با کادر آموزشی مدرسه، تعامل دانش آموزان با یکدیگر، شرکت در فعالیتهای فوق برنامه، رعایت نظم و انضباط در محیط مدرسه، رعایت بهداشت و نظافت در محیط مدرسه، انجام تکالیف درسی به صورت خلاقانه و انجام کارهای پژوهشی در حیطه موضوعات درسی توجه نشان داده اند. با بالا بودن توانایی در تمیز هیجانات و اصلاح خلق و خو در دانش آموزان می توان توقع داشت که وضعیت درگیری تحصیلی آنان به هویتی موفق و تکامل یافته سوق پیدا کند. در صورتی که دانش آموزان در بعد اشتیاق تحصیلی موفق توانایی بالایی داشته باشند، در دست یابی به انگیزش تحصیلی، کامیاب خواهند بود. در تبیین این یافته می توان به دو عامل، یکی تفاوت در ابزارهای به کار گرفته شده و دیگری نقش هدف گذاری های نظام آموزشی کشور و فرهنگ عمومی در زمینه توجه به هیجانات و عواطف، اشاره نمود. در این راستا پیشنهادهای کاربردی زیر قابل طرح است: به معلمان توصیه می شود با دانش آموزان ارتباط دوستانه داشته باشد تا بهتر بتوانند مشکلات و مسائل آن ها را درک کنند. ایجاد پیوند قوی میان معلم و دانش آموز می تواند به رفع مشکلات درسی و غیر درسی که بر پیشرفت درسی و موفقیت آن ها تاثیر می گذارد کمک شایانی نماید. در نهایت با استفاده از راهکارهایی از قبیل ترغیب کلامی دانش آموزان در هنگام حل مسائل نسبتا دشوار، فراهم سازی شرایط مشارکت و کارگروهی و پرورش این باور که یادگیری به تلاش و کوشش پیوسته و بالا نیاز دارد شرایط را برای بالا بردن درگیری تحصیلی و استفاده از راهبردهای یادگیری موثر بر درگیری تحصیلی را فراهم سازند. در نهایت باید اذعان نمود که با توجه به این که دانش آموزان نقش مهمی در آینده جامعه دارند، شایسته است، سازمانها (از جمله آموزش و پرورش) با لحاظ کردن برنامه های لازم و استفاده از متخصصین مربوطه بتوانند عوامل مؤثر در پیوند با مدرسه آنان را تشخیص داده و از طریق برنامه های مناسب باعث بهبود آن شوند. همانند بسیاری از تحقیقات دیگر، مطالعه حاضر نیز دارای برخی از محدودیتهای است که به نتایج آن باید با عنایت به محدودیتهایش توجه شود. داده های پژوهش حاضر تنها از دانش آموزان مشغول به تحصیل در مدارس دخترانه دوره متوسطه اول شهرستان شهر ری جمع آوری شده است. این امر از میزان تعمیم پذیری نتایج پژوهش به

دیگر سازمان های آموزشی با ویژگیهای متفاوت می‌کاهد. در نتیجه، براساس تجزیه و تحلیل این مطالعه نمی توان استنتاج گسترده ای کرد؛ بنابراین توصیه می‌شود پژوهش های مشابهی در جوامع آماری دیگری نیز انجام شود تا قابلیت تعمیم پذیری در طیف گسترده ای از محیط های آموزشی را افزایش دهد. در ضمن استفاده از پرسشنامه های خودگزارشی به عنوان تنها ابزار سنجش برای جمع آوری داده های پژوهش حاضر محدودیتهای خاص خود را دارد.

منابع :

1. Bayramnejad, H. , Yarahmadi, Y. , Ahmadian, H. and Akbari, M. (2021). Developing of School Satisfaction Model Based on Perception of Classroom Environment and Perception of Teacher Support Mediated by Academic Buoyancy and Academic Engagement. *Research in School and Virtual Learning*, 8(3), 71-84. doi: 10.30473/etl.2021.55255.3321.(In Persian)
2. Balali, M. (2017). Investigating the relationship between goal orientation and self-regulation strategies with school attachment through the mediation of sense of competence in second-year high school students in Rudan city. Master's thesis in Educational Research, Hormozgan University. .(In Persian)
3. Collie, R. J., Martin, A. J., Bottrell, D., Armstrong, D., Ungar, M., & Liebenberg, L. (2017). Social support, academic adversity and academic buoyancy: a person-centred analysis and implications for academic outcomes. *Educational Psychology*, 37(5), 550-564.
4. Datli Beigi, Z. (2017). Predicting academic retention based on personality traits and metacognitive beliefs in second-year high school students in Isfahan. Master's thesis in educational psychology, Qom University.(In Persian)
5. Datu, J. A. D., & Yang, W. (2021). Academic buoyancy, academic motivation, and academic achievement among filipino high school students. *Current Psychology*, 40(8), 3958-3965.
6. Esmaeili Ghazi Voloi, F,Asadi Shishegaran, S. (2016). The relationship between parents' lifestyle, self-perception and motivational factors (self-efficacy and perceived usefulness of the task) with academic retention in third-year middle school male and female students. Second National Conference on School Psychology, University of Mohaghegh Ardabili.(In Persian)
7. Faridfar, Sh. (2017). Predicting academic conflict based on academic optimism mediated by academic self-efficacy of second year high school students in Shiraz. Master Thesis in Educational Sciences, Payame Noor University, Shiraz Center.(In Persian).
8. Forouzan Mehr,M. (2018). The effect of using the Edmodo system on the academic motivation and involvement of eighth grade students in work and technology. Master Thesis in Educational Sciences, Allameh Tabatabai University of Tehran.(In Persian).
9. Ghasemi, Z. (2016). The relationship between family cohesion, academic support and academic resilience with school attachment and its components in eleventh grade female students in Dezful city. Master's thesis in educational psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz.(In Persian).
10. Hirvonen, R., Putwain, D. W., Määttä, S., Ahonen, T., & Kiuru, N. (2020). The role of academic buoyancy and emotions in students' learning-related expectations and behaviours in primary school. *British Journal of Educational Psychology*, 90(4), 948-963.
11. Hoferichter, F., Hirvonen, R., & Kiuru, N. (2021). The development of school well-being in secondary school: High academic buoyancy and supportive class-and school climate as buffers. *Learning and Instruction*, 71, 101377.
12. Hosseini, M,Arefi, M,Sajjadian, I. (2020). The effect of time perspective training on students' time balance and academic retention. *Education Development*, 2(4), 31-40.(In Persian).
13. Jafari Harandi,R,Setayshi Azhari.M,Fadlallahi Ghomeishi.S. (2019). Structural relationships between school attachment and academic procrastination in elementary school students: The mediating role of academic self-efficacy. *Knowledge and Research in Applied Psychology*, 20(3), 110-121.(In Persian).
14. Khandan, F. (2016). Investigating the effectiveness of self-regulated learning and problem-solving skills training on academic retention and critical thinking in female high school students

- in Tonekabon city. Master's thesis in Educational Sciences, Allameh Tabatabaei University.(In Persian).
15. Korpershoek, H., Canrinus, E. T., Fokkens-Bruinsma, M., & de Boer, H. (2020). The relationships between school belonging and students' motivational, social-emotional, behavioural, and academic outcomes in secondary education: A meta-analytic review. *Research papers in education*, 35(6), 641-680.
 16. Kulophas, D., Ruengtrakul, A., & Wongwanich, S. (2015). The relationships among authentic leadership, teachers' work engagement, academic optimism and school size as moderator: A conceptual model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 2554-2558.
 17. Middleton, T., ahmed Shafi, A., Millican, R., & Templeton, S. (2020). Developing effective assessment feedback: academic buoyancy and the relational dimensions of feedback. *Teaching in Higher Education*, 1-18.
 18. Neely, C; Faici, C (2016). School Connectedness and the Transition Into and Outof Health-Risk Behavior among Adolescents: A Comparison of Social Belonging and Teacher Support, *Journal of School Health*. September 2004, Vol. 74, Mo. 7.
 19. Nouri, S. (2019). The relationship between goal orientation, academic engagement and learning motivation with academic achievement of students of Shahid Madani University of Azerbaijan. Master Thesis in Educational Psychology, Shahid Madani University of Azerbaijan.(In Persian).
 20. Pour Mohammad, Elahe. (2015). The relationship between academic conflict and the source of control with academic burnout in students. Master Thesis in Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch.(In Persian).
 21. Rabiei.M.(2016). Academic buoyancy: Role of stable and unstable psychological factors. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 5(2), 37-56. doi: 10.22055/jac.2016.12576.(In Persian).
 22. Ramezani, M. (2016). The mediating role of academic self-regulation and academic self-efficacy in the relationship between perceived social support by teachers and academic conflict in high school students in Birjand. Master Thesis in Educational Psychology, Birjand University.(In Persian).
 23. Ravavi Motlagh, S., Naderi, F., marashian, F. S., & zargar shirazi. (2022). Structural model of the relationship between academic meaning, family flexibility, academic support and perception of the classroom environment with academic buoyancy with the mediating role of academic flourishing in 12th grade female students in Shiraz. *Psychological Models and Methods*, 13(47), 143-160. doi: 10.30495/jpmm.2022.29307.3535.(In Persian).
 24. Rezaei Sharif, A,Hajloo, N. (2016). Confirmatory factor analysis of scales of relationship with school, teacher and family in students. *Educational Psychology*, 10(32), 188-204.(In Persian).
 25. Robayo-Tamayo, M., Blanco-Donoso, L. M., Román, F. J., Carmona-Cobo, I., Moreno-Jiménez, B., & Garrosa, E. (2020). Academic engagement: A diary study on the mediating role of academic support. *Learning and Individual Differences*, 80, 101887.
 26. Salimi, Osama and Saeedi, Hiva and Karimi, Vahdat. (2015). History and conceptualization of academic retention and its effective factors. National Conference on Psychology, Educational and Social Sciences.(In Persian).
 27. Sheikholeslami, A. , karimianpour, G. and Mohammadi, Y. (2018). aa. *Journal of Educational Psychology Studies*, 15(30), 187-206. doi: 10.22111/jeps.2018.4008.(In Persian).
 28. Zhen, R., Li, L., Ding, Y., Hong, W., & Liu, R. D. (2020). How does mobile phone dependency impair academic engagement among Chinese left-behind children?. *Children and Youth Services Review*, 105169.